Stichting kinderhulp Togo

Nieuwsbrief 19, september 2015

Inleiding
In deze nieuwsbrief presenteren wij de resultaten van het afgelopen schooljaar 2014-2015. Het is heel goed jaar geweest, waarin we weer veel kinderen hebben onderzocht en tal van andere activiteiten ter verbetering van de gezondheid van de kinderen hebben kunnen realiseren. Dankzij de hulp van velen in binnen- en buitenland. Hartelijk dank aan iedereen die ons heeft bijgestaan met raad, daad en (financiële) steun.

Topjaar voor onderzoek kinderen
Wij hebben ons het afgelopen schooljaar vooral geconcentreerd op het screenen van kinderen. Dat is heel succesvol verlopen: we hebben 2207 kinderen gescreend (2013-2014: 707). Klik hier voor wat een screening inhoudt. Het veel hogere aantal gescreende kinderen in het afgelopen jaar is het gevolg van het feit dat wij hulp van extra vrijwilligers uit Europa hadden en extra financiering van Vastenaktie kregen. We hebben minder kinderen een volledig onderzoek kunnen geven dan het jaar daarvóór, namelijk 1235 (schooljaar 2013-2014: 1604). Klik hier voor wat zo'n volledig onderzoek inhoudt. De reden voor deze lagere score is dat de scholen het afgelopen schooljaar 6 weken dicht zijn geweest (2 weken wegens stakingen van leraren en 4 weken in verband met de presidentsverkiezingen). Als de scholen het hele jaar open waren geweest, hadden wij zeker nog 30% meer kinderen onderzocht en behandeld. Gelukkig hebben wij niet stilgezeten tijdens de sluiting van de scholen: we hebben meer kinderen van buiten de scholen onderzocht (vooral meer kinderen tussen 0 en 3 jaar) en we hebben de tijd ook gebruikt om meer collectieve programma's te ontwikkelen. Al met al is het dus toch een heel succesvol schooljaar geweest waarin we ook nog een tweede preventief medisch centrum (in Sotouboua) hebben opgestart

Oplevering van een waterput in heel drassige grond (in het dorp Tchoidè met 3000 inwoners en nu dus 1 waterput)

Audicien spuit kunststof in het oor om een afdruk van de oorschelp te maken (voorbereiding maken oorstukje)

Tweede centrum begint steeds beter te draaien
Het duurt altijd enige tijd voordat onze aanpak van "voorkomen is beter dan genezen" door de bevolking wordt opgepikt. Men is nu eenmaal in Afrika niet gewend te betalen voor medisch onderzoek als men niet ziek is. Maar tijdens ons uitgebreide lichamelijk onderzoek blijkt al snel dat bijna alle kinderen toch ziektes onder de leden hebben. Van alle schoolgaande kinderen die bij ons komen voor een uitgebreid onderzoek, blijkt 98 % tenminste één ziekte te hebben en 35 % minstens twee. De meest voorkomende ziektes zijn bloedarmoede, parasieten in de darmen en malaria (zie voor de overige aandoeningen de bijlage bij deze nieuwsbrief). Daar lopen de kinderen vaak heel lang mee door. In de stad van ons eerste centrum (Kpalimé) duurde het bijna drie jaar voordat het kwartje echt begon te vallen, voordat de mensen doorkregen: je kunt beter vroeg naar de dokter gaan, dan worden de klachten snel verholpen en word je niet ernstig ziek. En je kunt beter luisteren naar de adviezen voor een goede gezondheid die wij geven, dan word je niet opnieuw ziek. En dan ben je uiteindelijk goedkoper uit. Ons tweede centrum zit nog in de fase dat de bevolking deze boodschappen aan het oppikken is. Maar het gaat al veel beter, zeker bij kinderen tussen 0 en 3 jaar. Moeders komen steeds meer en steeds vaker naar ons consultatiebureau en leren daar hoe ze hun kleintje gezond kunnen houden. Wij verwachten dat dit in het komend schooljaar nog meer het geval zal zijn en dat we ook steeds meer grotere kinderen in dit tweede centrum zullen onderzoeken en behandelen.

Clarafonds blijft onmisbaar voor hulp aan de armsten
In het schooljaar 2013-2014 heeft ons Clarafonds hulp gegeven aan 767 kinderen uit de armste milieus. De hulp bestaat voornamelijk uit het meefinancieren van onderzoeken en operaties in een ziekenhuis (meestal betaalt ons fonds 80% maar alleen bij zeer arme gezinnen). Daarnaast betalen wij soms ook voor kinderen met

een lichamelijke of verstandelijke beperking een deel van het schoolgeld, de kosten van het uniform en de boeken. Vaak gaat het hier om éénoudergezinnen (de vader heeft de benen genomen toen bleek dat het kind gehandicapt is). Met de steun van het Clarafonds was in het afgelopen schooljaar € 12.268 gemoeid. Het Clarafonds wordt gefinancierd uit giften van verschillende kanten. Bijvoorbeeld van privépersonen die een aparte inzameling houden in verband met verjaardagen, huwelijk of andere bijzondere gebeurtenissen. Maar ook van kerken die een speciale collecte houden en van maatschappelijke organisaties die geld inzamelen. Wij hebben altijd geld nodig voor dit fonds. Klik hier voor een specificatie van de uitgaven tijdens het afgelopen schooljaar. Het meeste geld is gegaan naar hulp aan kinderen met een verstandelijke handicap.

Tandarts geeft voorlichting over poetsen gebit

Voorbeelden van hulp uit het Clarafonds
Wij hebben het afgelopen schooljaar veel kinderen met epilepsie gezien. Het gaat om kinderen die door hun handicap op school slecht functioneren. Zij komen bij ons centrum voor een volledig onderzoek. Daarna verwijzen wij de kinderen naar de neuroloog. Deze specialist is niet in Kpalimé en de kinderen moeten naar Lome, de hoofdstad. Het vervoer per taxi, het consult, het EEG en de medicatie zijn veel te duur voor de ouders. Het Clarafonds helpt voor 80 %. Een ander voorbeeld van hulp: drempel van behandelingen van allerlei ziektes in het ziekenhuis verlagen door het eerste consult te betalen van kinderen die wij onderzocht en daarna naar het ziekenhuis verwezen hebben.

Logopedie onmisbaar
Onze twee logopedisten (één in Kpalimé en één in Sotouboua) hebben het vanaf het begin van ons werk in Togo erg druk gehad. Het afgelopen schooljaar hadden ze ook weer meer werk dan ze aankunnen. Dat komt omdat veel kinderen spraak/taalproblemen hebben of leerstoornissen. Het gaat om meer dan 10 % van alle onderzochte kinderen. Er zijn in Togo wel enkele logopedisten, meestal verbonden aan een ziekenhuis, maar de kosten van behandeling zijn voor de gemiddelde Togolees niet op te brengen. Om de drempel laag te houden, hebben wij de kosten van onze behandelingen verlaagd tot 1/5 van de normale prijs van een consult. Voorts betalen wij 80 % van het vervoer per taxi wanneer het kind van ver moet komen. Door die lage drempel krijgen wij alle soorten kwalen waaronder doofstomme kinderen en kinderen met microcefalie (te kleine hersens). En natuurlijk kinderen die stotteren of andere mond/lipproblemen hebben en kinderen die woordblind zijn. Elk jaar houden wij in samenwerking met de Parijse logopedistenvereniging Oasis een gratis screening in dorpjes ver van de bewoonde wereld. Dat hebben we ook weer in het begin van het schooljaar 2014-2015 gedaan. We hebben het afgelopen jaar in totaal 522 kinderen gescreend in twee plaatsen. Klik hier voor de resultaten.

Onderzoek gebit in de bush

Fysiotherapeut kon afgelopen jaar meer doen
Onze fysiotherapeut heeft het in het afgelopen schooljaar bijzonder druk gehad. Hij kreeg naast zijn reguliere werk op onze scholen erg veel kinderen met X- of O-benen of andere orthopedische klachten. De meeste klachten kan hij op termijn helemaal oplossen, in enkele gevallen moet er een orthopedisch chirurg aan te pas komen. Voor het eerst konden we in het afgelopen jaar een deel van de klachten laten behandelen door een andere fysiotherapeut. Wij kregen namelijk financiering om kinderen die we hadden gescreend tijdens onze grote logopediescreening samen met Oasis. Die kinderen bleken motorische klachten te hebben. Zij zijn door de fysiotherapeut ter plaatse behandeld. Hiervoor werd de opbrengst van de jaarlijkse Broekloop in Ulvenhout bestemd.

Extreme drukte bij ons audiologisch centrum
Omdat wij het enige audiologisch centrum in heel Togo hebben en we bovendien de kosten laag houden, heeft ons audiologisch centrum het extreem druk. Daarbij komt dat het percentage kinderen met gehoorproblemen in Togo vele malen hoger is dan in Nederland (Togo: 15%-20%, Nederland: minder dan 1%). Helaas vertrok onze meest ervaren audioloog omdat hij een masterstudie kon doen in Frankrijk. En onze tweede audioloog heeft alleen in het weekend nog tijd. Wij leiden nu twee nieuwe audiologen op maar onze capaciteit is tijdelijk een stuk lager terwijl de vraag onverminderd groot is. Dat betekent dat wij een wachtlijst hebben voor het aanmeten van een gehoorapparaat. Gelukkig krijgen wij uit Nederland wel steeds

meer tweedehands gehoorapparaten dankzij een aantal succesvolle acties in Nederland van kerken, gehoorwinkels en particulieren in het afgelopen schooljaar. Wij sponsoren overigens ook via giften uit Nederland de enige dovenschool in de stad, doordat wij de salarissen van de drie leerkrachten betalen. En wij onderzoeken dove kinderen gratis.

Collectieve gezondheidsprojecten lopen goed door

In het afgelopen schooljaar zijn de bestaande collectieve projecten voortgezet, voor zover daar nog geld voor was. Het betreft de volgende programma's:

- EHBO op scholen: programma is op 21 basisscholen geïntroduceerd en ingevoerd (cursus EHBO aan 39 onderwijzers, elke school EHBO-kit en EHBO-klapper).
- Handen wassen: dit programma loopt op 34 scholen met in totaal 8400 kinderen. Elke maandagmorgen komen de directeuren van de scholen zeep(twee stuks zeep per klas) bij ons halen. Wij controleren de afgifte en steekproefsgewijs het gebruik van de zeep. Alle scholen hebben teiltjes van ons gekregen voor het handen wassen.
- Dove kinderen uit buitengebieden naar dovenschool: 18 kinderen worden per motortaxi elke dag naar school gebracht en weer naar huis; 25 kinderen krijgen elke dag een warme maaltijd op school.
- Kinderen met verstandelijke beperking naar school: 12 kinderen worden per motortaxi elke dag naar school gebracht en weer naar huis; 47 kinderen krijgen elke dag warme maaltijd op school.
- Vaccinaties kinderen met sikkelcelanemie: 89 kinderen zijn dit schooljaar gevaccineerd tegen pneumokokken 23, meningitis en tyfus.
- Leraren dovenschool: wij betalen voor de 3 leraren het salaris, want dat is voor de school niet te betalen. We werken aan een project waarbij de school zelf geld genereert om daaruit de leraren te betalen.

Voorbereiding voedingsvoorlichting: vrouwen leren gevarieerd en gezond te koken voor hun kinderen

Nieuw collectief project: schooltandarts

In het voorjaar van 2015 zijn wij een nieuw collectief programma begonnen, namelijk de schooltandarts. Dit programma wordt gefinancierd door Adventsactie. Het bestaat uit drie onderdelen: 1) voorlichting op scholen aan kinderen over goed poetsen (klik hier voor een voorbeeld), 2) onderzoek van de gebitten op het schoolplein, en 3) behandeling van ernstige gevallen door de enige tandarts in de stad, die van het ziekenhuis. Er zijn maar 35 tandartsen in het hele land, dus er is een groot gebrek aan kennis en hulp. Bijna alle kinderen hebben ontstekingen aan het tandvlees als gevolg van niet voldoende poetsen of poetsen met een stukje hout. Slechts 10% van de kinderen poetst elke dag de tanden. Een derde van de kinderen heeft tandsteen en 16% heeft gaatjes. Er is dus nog veel te doen om de mondgezondheid te verbeteren. Daarom zetten wij vooral in op massale voorlichting en op goed poetsen. Voor onze locatie Kpalimé hebben wij een gepensioneerde tandarts gevonden die de voorlichting doet en het onderzoek op het schoolplein. Voor onze vestiging Sotouboua zoeken wij nog naar een tandarts. Tot aan de zomervakantie 2015 hebben wij aan 1882 kinderen voorlichting gegeven; al deze kinderen zijn ook op het schoolplein of in een lokaal onderzocht. 65 % van de kinderen is verwezen naar de tandarts in het ziekenhuis. Het programma betaalt het eerste consult en 60 % van de kosten van ingrijpende behandelingen in het ziekenhuis.

Verbetering watervoorziening

Voorbereiding voedingsvoorlichting: vrouwen leren gevarieerd en gezond te koken voor hun kinderen

Op het gebied van meer (schoon) drinkwater voeren wij een driesporenbeleid: 1) we zoeken financiering voor het slaan van waterputten, 2) we verkopen waterfiltersystemen tegen een zacht prijsje en 3) we zorgen voor touwpompen op waterputten. Bij de laatste twee activiteiten krijgen we financiele hulp van de Stichting Victoriepompen die de waterfilters voor ons in Ghana koopt en die ook de kosten van plaatsing van touwpompen voor haar rekening neemt. Het afgelopen jaar hebben wij in het dorp Tchoidè in het departement Sotouboua een waterput kunnen laten maken met hulp van de Kermesse francophone. Van deze waterput maken ongeveer 3000 mensen gebruik, een enorm aantal. Klik hier voor foto's. Wat be-

treft de waterfilters, daarvan hebben wij het afgelopen schooljaar 144 verkocht en 23 cadeau gedaan aan scholen die met ons EHBO-programma meedoen en aan scholen die erg ver op het platteland zijn. Deze filters zijn eenvoudig in gebruik en onderhoud en erg effectief om verontreinigingen tegen te gaan; klik hier voor meer informatie. Tot slot heeft de Stichting Victoriepompen op ons verzoek het plaatsen van 20 touwpompen op waterputten in en om Sotouboua gefinancierd. Klik hier voor een fotoreportage van het plaatsen van touwpompen.

Hulp bij opstarten 2e centrum

Dankzij een Nederlandse goede-doelenorganisatie hebben wij het afgelopen jaar ons 2e centrum in Sotouboua kunnen helpen aan kantoorapparatuur zoals computers en een kopieerapparaat. Deze organisatie heeft ook de aanschaf van een apparaat voor het analyseren van het bloed op basis van elektroforese betaald. Hiermee kunnen wij daar o.a. de gevreesde en veel voorkomende ziekte sikkelcelanemie detecteren; klik hier voor meer informatie over die ziekte . Tot slot heeft zij ons geholpen aan financiële middelen om de detectie van glaucoom mogelijk te maken. Glaucoom is een ziekte van de oogboldruk die tot blindheid kan leiden. In West-Afrika komt veel glaucoom voor. In de wijde omtrek van Sotouboua met een verzorgingsgebied van meer dan 2 miljoen mensen heeft geen enkel ziekenhuis deze apparatuur, terwijl die hard nodig is. Inmiddels zijn de artsen in ons tweede centrum opgeleid in het gebruik ervan en in het najaar van 2015 zal in de regio een grootscheepse screening op glaucoom van start gaan. Daarmee zetten we een grote stap in het voorkomen van blindheid bij kinderen. Onze partner Cecodri zal de apparatuur ook gebruiken voor het screenen van volwassenen.

Chefarts Cécile geeft gezondheidsvoorlichting aan moeders van Sotoboua op de dag van de vrouw

2015-2016: welke programma's lopen door?

We gaan door met het programma van de schooltandarts omdat het geld voor dit project nog niet op is. We gaan ook door met de programma's om dove en verstandelijk gehandicapte kinderen naar de speciale scholen te laten gaan (elke dag taxivervoer en een warme maaltijd op school). Hiervoor is nieuwe financiering beschikbaar vanuit het vastenactieprogramma 2015 dat een aantal parochies heeft gesteund. We gaan door met onze reguliere onderzoeken van kinderen en met ons audiologische centrum. En we zullen ook dit schooljaar weer werken aan schoon drinkwater als we daarvoor de (financiële) middelen krijgen.

Perimiter (apparaat voor onderzoek gezichtsveld) in ons tweede centrum in Sotoboua, de enige in de wijde omtrek

2015-2016: nieuw: voedingsvoorlichting

Nieuw is dat we dit schooljaar een groot project starten over het verbeteren van de kennis bij de Togolese bevolking over voeding. Met steun van Adventsactie 2015 hopen wij voldoende financiële middelen te krijgen om het programma uit te voeren. Het programma zal de Togolese bevolking leren hoe zij met gebruikmaking van de voedingsmiddelen die al in Togo aanwezig zijn, meer gezondheidswinst kan boeken. Zo eten de mensen te weinig eiwit omdat vlees en vis duur zijn. Dat kan ondervangen worden door meer soja te eten, door gebruik te maken van spirulina, een alg die in Togo wordt gekweekt, en door de bladeren van de moringaboom en de nereboom te gebruiken. Die producten bevatten alle veel eiwit en zijn niet duur. Voorts eten de Togolezen onvoldoende fruit en groente hoewel die in overvloed aanwezig zijn (afhankelijk van het deel van het land waar men woont). Via cursussen voor ouders, onderwijzers en kinderen zullen wij deze kennis gaan overdragen. Op dit moment bereiden wij deze cursussen voor. In het najaar gaan wij als eerste onderdeel van start met een speciale cursus voor moeders met kinderen van 0-3 jaar. Wij zullen ook kookdemonstraties verzorgen om de mensen te laten proeven dat gezond ook lekker kan zijn (en niet duur).

Ook nieuw: onderzoek bloedarmoede

Dankzij een gift van een Nederlandse goede-doelenorganisatie kunnen wij dit nieuwe schooljaar 900 kinderen extra onderzoeken op bloedarmoede. Dat is hard nodig want bloedarmoede komt erg veel voor in Togo (38 % van de kinderen lijdt eraan). Het gevolg van bloedarmoede is dat de kinderen altijd moe zijn en daardoor onder andere niet goed kunnen leren. Het onderzoek is nogal prijzig, vandaar dat wij gezocht hebben naar externe financiering. Wij zijn erg gelukkig dat we die hebben gevonden en danken de betreffende organisatie van harte.

Stichting kinderhulp Togo

Samenwerking met Cecodri
De samenwerking met onze Togolese partner Cecodri wordt dit schooljaar uitgebreid. Onze partner doet al enige tijd onze salarisadministratie. Per 1 juli 2015 is daar het dagelijks management van ons centrum in Kpalimé bijgekomen; Cecodri deed al vanaf het begin het management van ons centrum in Sotouboua dat is geïntegreerd in het (curatief) medisch centrum van de Togolese stichting. In de loop van dit schooljaar bekijken wij of verdere samenwerking en integratie mogelijk is. Het voordeel van deze nauwe samenwerking is dat onze chef-arts Cécile niet meer het hele jaar in Togo hoeft te wonen. Zij komt een aantal keren per jaar naar Togo, steeds voor een paar weken, om input te geven. Voor de rest stuurt zij de activiteiten aan vanuit Nederland. Cecodri helpt ons zonder dat wij daarvoor iets betalen. Wel stellen wij onze medische kennis ter beschikking en zoeken wij voor Cecodri in Europa naar apparatuur en instrumenten om haar medisch centrum uit te breiden.

Onderzoek naar dieptezien tijdens onze screening

Hoera voor onze medewerkers en vrijwilligers
Het afgelopen jaar hebben wij drie vrijwilligsters in ons centrum gehad, twee uit Nederland en een Française uit île de la Réunion·· Die hebben ons enorm geholpen, vooral met het screenen van kinderen op school maar ook met het catalogiseren van brillen die wij aan kinderen uitgeven. Zonder hen hadden we bij lange na niet onze goede resultaten kunnen halen. Uiteraard geldt dat ook voor onze vaste medewerkers in de beide centra. In Kpalimé kregen wij er een nieuwe Togolese arts bij omdat een van onze artsen naar het centrum in Sotouboua vertrok. En we hebben twee nieuwe logopedisten in dienst genomen omdat de twee vorige zijn vertrokken. Voor het overige is het vaste personeel gelijk gebleven, namelijk XX medewerkers in Kpalimé en drie in Sotouboua)voor de rest maken wij daar gebruik van het personeel van het curatief medisch centrum'.

Cécile vaker bereikbaar in Europa
Onze chef/arts Cécile zal dit schooljaar veel meer in Europa zijn en is daar bereikbaar via haar vaste emailadres **cschatsavy@yahoo.fr** en via haar nieuwe mobiele nummer 06 – 305 80 262.

Giften?!
Wij leven van giften, aangezien geen enkele officiële instantie ons financieel steunt. Maak uw gift over op ons bankrekeningnummer NL83 RABO 0133363376 (let op: na NL83 komt het woord RABO met een O van Otto en dan het nummer 0133363376, dat begint met een nul) ten name van Stichting kinderhulp Togo in Zoetermeer. Uw gift wordt voor 100% gebruikt voor hulp aan de kinderen in Togo. En U kunt de gift aftrekken volgens de regels van de belastingdienst want wij zijn een ANBI-stichting.

Colofon

© Stichting Kinderhulp Togo, september 2015

Website:
www.kinderhulp-togo.nl

Vragen/opmerkingen/suggesties:
U kunt zich aanmelden voor de nieuwsbrief via:
info@kinderhulp-togo.nl

Bankrekening: NL83 RABO 0133 3633 76
Van de Stichting Kinderhulp Togo te Zoetermeer

BIC: RABONL2U

Volg ons op twitter: @KinderhulpTogo.

Stichting kinderhulp Togo

Kerncijfers activiteiten Togo[1]

	Schooljaar 2014-2015	Schooljaar 2013-2014	Schooljaar 2012-2013
Aantal medische centra	2	1	1
Aantal scholen in ons programma	77	55	37
Aantal kinderen op deze scholen	23.185	24.601	19.666
Aantal medewerkers ons centrum	16	16	15
Volledig onderzoek alle kinderen	1235	1604	1284
- waarvan kinderen t/m 3 jaar	502	333	166
Onderzoek ogen/oren onderwijzers	40	35	38
Aantal beperkt onderzochte kin-deren(ogen/oren/lengte/gewicht)	2207	707	877
Aantal verwijzingen ziekenhuis	584	402	342
Aantal behandelingen logopedisten	2066	2496	2131
Aantal behandelingen fysiotherapeut	1008	932	914
Onderwijzers geschoold in taal/spraak cq woordblindheid ed	--	75	180
Aantal gevaccineerde kinderen met sikkelcelanemie	89	43	65
Aantal kinderen met glaucoom in behandeling	20	53	75
Aantal gebouwde/gerenoveerde toiletten	--	6	6
Aantal gerealiseerde waterputten	1	-	2
Aantal verkochte “filtrons”	167	171	202
Aantal teiltjes voor scholen	562	124	34
Aantal stuks zeep scholen	13.906	6600	2750
Aantal containers hulpgoederen	0	0	0
Aantal radiouitzendingen	2	8	18

[1] Samengestelde resultaten van de twee centra, Kpalimé en Sotouboua.

Stichting kinderhulp Togo

Resultaten onderzoeken naar frequentie aandoeningen

Schooljaar 2014-2015 (alleen centrum Kpalimé)

	0-3 jaar	Basisschool	Middelbare school
Geen aandoeningen	25%	1%	1%
1 aandoening	36%	10%	11%
2 aandoeningen	22%	25%	22%
Meer dan 2	17%	64%	66%

Resultaten onderzoeken naar soort aandoening[2]

Schooljaar 2014-2015 (alleen centrum Kpalimé)

Aandoening	0-3 jaar	Basisschool	Middelbare school
Parasieten in darmen	64%	77%	84%
Malaria	24%	44%	30%
Bloedarmoede	36%	26%	52%
Oren	14%	37%	53%
Ogen	2%	63%	40%
Spraak/taalstoornissen	7%	17%	6%
Andere ziektes	30%	33%	30%
Groeiproblemen	25%	15%	8%
Tandcaries	--	16%	n/a
Sikkelcelanemie	3%	5%	9%
Motoriek	15%	6%	2%
Obesitas	--	--	8%

[2] De meeste kinderen hebben meer dan één aandoening.